

III. évfolyam, 5. szám.

Megjelenik havonta egyszer.

Budapest, 1912. május.

Kiadóhivatal: VII. ker., Rottenbiller-utca 35. sz. I. 3. — Előfizetési díj egész évre: **csak 50 fillér.**

Szivünknek meg kell változnia.

Egy ismert predikátor, *Heuhöffer* a következő példázattal élt:

Ha a vadkörtefának azt mondanók, hozzon nemes, jó gyümölcsöt is, ugy — ha beszélni tudna — ez volna a válasza: Az teljes lehetlenség részemről, én csak fás körtét termelek, vad fa vagyok, körtéim durvák és keserűek! Hogy édes, nemes gyümölcsöt adjak, ahhoz előbb meg kell nemesíteni, be kell oltani. Vad ágaimat le kell nyesegetni, nemes ágakat kell belém ültetni. Ha így megváltoztatnak, nemes gyümölcsök várhatók tőlem.

Igy van ez velünk emberekkel is. Vajjon hogyan élhetnék kegyes és szent módon, hogyan cselekedhetnék jót, ha a régi, bűnös, meg nem újított lélek lakozik bennünk? Ez szinte lehetetlen. Ezért feltétlenül szükséges, hogy mély, szent komolysággal keressük meg szívünk tisztulását a bűntől. Ha bűneink megbocsáttattak és szívünk tiszta a bűntől, ugy egész gondolkodásunk és lényünk megváltozott, mennyei lélek költözik belénk. Teljesen átalakul a természetünk és a lélek jó gyümölcsseit hozhatjuk.

Tehát ha nem akarjuk többé a bűn keserű gyümölcsseit termelni, ha nem akarunk többé haragosak, indulatosak, irigyek, gyűlölködők, fenhéjazók stb. lenni, akkor lelkileg meg kell nemesülnünk. Az Úr mondotta: Adok néktek új szívet és új lelket adok belétek és eltávolítom a kőszívet testetekből és adok nektek hűszívet. Hogy az én végzésemben járjatok

és rendeléseimet megőriztétek és cselekedjétek azokat és legyetek nekem népem és én leszek nektek Istentek.

Ha ez igék rajtunk valóban beteljesednek, akkor az Úr dicsőségére sok jó gyümölcsöt hozunk. Könnyű is akkor a jó gyümölcs hozása, mert új és tiszta lesz a szívünk. A nemes fának könnyű a jó gyümölcs termelése, nemes természete szinte önmagától fakasztja. Ha tiszták vagyunk és Isten lelkével betelve, akkor könnyű lesz a jót cselekedni; megtisztult természetünk maga indít reá és a lélek, mely bennünk lakik, maga hozza létre.

Itt van tehát a szent, hasznos élet titka: először megtisztulni a bűntől, előbb új és jó természet elnyerése, azután a jó gyümölcs bizonnyára elkövetkezik. B.

Isten cselekedetei a misszióban.

Dr. Lürig Emil missziói előadása.

(Folytatás.)

Miközben én lóháton haladtam, társamat, aki kissé nehézkes volt, gyaloghintón hordozták. A hintót hordók vezettek bennünket is, bár maguk sem ismerték az utat. Egyszer csak egy város elé értünk. Megkérdeztem: „Hogy hívják ezt a várost?” Mikor megmondották, eszembe jutott, hogy hiszen ez Jóillat atyámfianak szülőhelye. Embereim itt nem voltak ismerősök. Midőn közelebb értünk, felemelkedtem a kengyelben, hogy jobban szemügyre vegyek egy csoport népet, közöttük egy fehérúhas alakot, akkora nagy-

ságot, mint Jóillat barátunk. Tényleg ő volt az. Leugrottam a lóról és bemutattam őt a püspöknek mint régi barátunkat. Ő azt mondta: „Vártunk reátok. Jertek csak be velünk!” Követték őt, egyik a másika mögött, mert Kínában az utcák igen keskenyek. De nem a házába vezetett, hanem egy vásártérre, ahol a kínai templom áll és álmélkodásunkra bekísért a templomba. Midőn bementünk, vörösre terített asztalt találtunk és megkináltak, ülünk le és vegyünk a valódi kínai teából. A székek is pirosan voltak terítve, ami annak a jele, hogy igen szívesen látnak. Csodálkozva kérdeztem: „Hát hogy is vendékelhettek meg bennünket templomban?” Ekkor észrevettem, hogy a tágas üreg, melyben a bálványszobor szokott állni, le van takarva egy nagy szövettel, úgy hogy nem lehet látni. „Mondjátok csak meg, hogy mindez mit jelent?” — „Kérem” mondotta Jóillat atyámfia „itt vannak istentiszteleteink. Pedig midőn e faluba jöttem, nem volt itt más keresztyén, csak a feleségem és jómagam.”

Elfelejtettem megmondani, hogy Jóillat atyámfia ugyanazon héten, midőn Európába utaztam, Kínába visszatért. Ott hamarosan megismert és megszeretett egy ifjú keresztyén nőt, aki kínai fogalmak szerint igen művelt volt, mert kínai nyelven írni s olvasni tudott. Megkérdezte tőle: „Akarod-e életedet velem megosztani?” És ő azt felelte: „Igen!” Ekkor hozzátette: „De követni akarsz-e engem szülőföldemre?” Beleegyezett, azután meglétt a lakzi és elköltöztek a férfi szülőföldjére. Természetesen az ifjú pár mindjárt kezdett házi ájtatosságokat rendezni és erre a szomszédokat meghívni. A jó asszony, mert egyedül ő tudott olvasni, elővette az újszövetséget és felolvasott egy fejezetet. Azután a férfi imádkozott, mert jól imádkozni viszont ő tudott és pedig oly buzgósággal és hévvel, hogy a hallgatók elálmélkodtak. Sohasem hallották, hogy valaki ily módon beszélhet a nagy ég Urához. Az asszony ezután még egyet énekelt. Mindig több s több hallgató jött, míg a ház szűknek bizonyult. Ekkor azt mondták: „Hát nem találhatunk nagyobb helyiséget?” „Bizony” mondta egyikük „van itt egy templomunk, melyet oly ritkán veszünk igénybe, itt tartsuk meg a mi összejöveteleinket.” A falu többsége hozzájárult és az előjárók megadták beleegyezésüket. „De” mondta Jóillat atyámfia „csakis oly feltétellel tehetjük, ha előbb összeúzzuk a bálványszobrot.” Még ebbe is belement a nép. Meghatároztak egy napot, midőn ezt meg kell csinálni. De akkor megtudta a közeli város mandarinja. Azonnal odaküldött egy rendőrt az izenettel: „Az istentiszteletek megtarthatók a templomban, de a bálványhoz nem szabad hozzányulni, mert mit tegyek, ha esetleg éhinség támad nálatok és nem lesz

bálvány, akihez ekkor hozzáfördulni lehet.” Így elhatároztuk, folytatta Jóillat atyámfia, hogy meghagyjuk a szobrot. Egyszerűen csak betakartuk egy posztólepedővel és — jegyezte meg mosolyogva — egyszer sem zavart bennünket.”

Előbb kiittam a teámat és azután elmondtam a püspöknek a történetet, ki szintén módfelett örült rajta. Jóillat atyámfia tiszteletteljes távolban állt. Nem evett velünk, mert nem találta magát méltónak, a misszionáriusokkal együtt étkezni. Midőn úgy reá néztem, észrevettem, hogy valamely szomorúság borul arcára és úgy tünt nekem, mintha a szemében egy könny csillogását látnám. Azt mondtam neki: „Bizony, kedves atyámfia, a jó Isten veled volt, megáldott téged, de mondd csak meg nekem, hát a feleséged hogy van?” Ekkor elkezdett zokogni és a körülállók vele sirtak. Midőn erőt vett magán, azt mondta: „Jól tudod, misszionárius, hogy mennyire szerettem feleségemet és hogy mi volt ő a számomra. Mióta az enyém lett, igen megnövekedtem kegyelemben és mindennap előrehaladtam. Szinte azt hiszem, hogy olvasni is megtanított volna. Mult héten kis fiúval ajándékozott meg és azt reméltem, hogy teljesült minden vágyam. De őt az Isten magához emelte az égbe.” És felemelte copfját, hogy meglássam azon a fehér szalagot, a gyász jelét. „Oh” azt mondja „nem magam miatt gyászolok, hisz tudom, hogy ő jól van, de a szülők kedvéért viselem a gyászt. Tudom, hogy feleségem Jézusnál van és hogy viszontlátni fogom.”

Mennyire megszerettem volna vigasztalni, de képtelen voltam reá. Hirtelen szememben fényesség gyült fel s örvendve szólt: „Tudom azonban, amit az Úr tesz, az jó. Még jobban kell szeretnem népemet és még hívebben érte imádkoznom, hogy Jézusoz vezéreljem őket.”

Barátaim! Meg sem mondhatom, mily mélyen meghatva álltam itt. Mit cselekedett az Úr kegyelme ezen emberen, az ő szent ígéje által és az imádság ereje által. Példakép lett és áldása sokaknak a városban. Az illető hely rendes missziói állomás lett, melyet minden tízennégy napon meglátogat a misszionárius és a környező falvakban szintén alakultak keresztyén gyülekezetek. Ilyenek az Isten cselekedetei, ha a lélek nem zárkózik el az Isten lelkének hatása alól.

Terjesszük a Békeharangot!

Hadd vigye szét az igazság igéit sok ember közé!

A metodizmus történetéből.

Wesley János élete.

4. Mint misszionárius Amerikában.

Az 1735. év április 25-én az epworthi ősz rektor, Wesley János és Károly atya, családja tagjaitól körülvéve lehunyta szeméit. Károly, ki utolsó óráinak tanuja volt, az írja a távol volt Sámuelnek: „Megvan minden okod arra, hogy megirigyelj bennünket, kik betegsége utolsó lépéseiben kísérhettük. Azt a kevés szavát, melyet utoljára mondott, sohasem fogom elfelejteni. Azt mondta többek között: Egyetlen szenvedés sem tulságosan súlyos az ég dicsősége számára. Mennél gyengébbnek érzem magam testileg, annál jobban érzem az Isten segítségét. Sokszor fejemre tetted kezét és azt mondta: Légy állhatatos! A keresztyén hit minden bizonynyal újból feléled ebben az országban. Ti megéritek majd, én már nem. Emilia nővérünknek ezt mondta: Ne busulj halálom miatt. Az Úr azután kezd majd megnyilatkozni családomnak. Midőn megkérdezték, hogy nincsen-e közel az éghez, világosan és határozottan azt felelte: igen! Arra a kérdésre, vannak-e fájdalmai, azt válaszolta: Isten fájdalommal sujt engem. De én megköszönök neki mindent, magasztalom mindenért, szeretem mindenek miatt.”

Wesley János atya halála után visszatért Oxfordba. Oly jól érezte magát ott, hogy azon óhaját fejezte ki, szeretne mindvégig itt maradni. De nem volt ura önmagának. Az Isten más oly utra vezérelte, melynek rendkívül nagy befolyása lett belső életére.

Az 1732. évben Amerikában megalapították a Georgia-telepet, először is azért, hogy eladósodott vagy tönkrement angoloknak s kiszabadult fegyenceknek alkalmat adjanak, eddigi körülményeiktől távol új otthon teremtésére, de azután azért is, hogy mindenféle ország protestáns alattvalóinak, kiket nyomorgatott a római egyház üldözése, menedék nyújtassék. Angolokon kívül hamarosan salzburgiak, skót felvidékiek és cseh-morva atyafiak telepedtek le itten. A telep alapítója Oglathorge tábornok, ki személyesen ismerte volt az elhunyt rektort, most a két Wesley fivérhez fordult a felszólítással, hogy Georgia-ba jöjjenek misszionáriusoknak. Ezek viszont az özvegy anya tanácsát kérték, aki ezt a hősi választ adta: „Ha husz fiam volna, örülnék mindnyájokat ily munkában látni, még ha többé az életben azután nem is láthatnám őket.” 1735 október havában hajóra szálltak Georgia felé.

Itt újból találkozunk a komoly, semmiféle áldozattól vissza nem riadó vágygial a lélek üdvösségének kiküzdésére. „Elhagyjuk hazánkat” írja Wesley János a barátjának „nem

azért, hogy valamely szükségből kimene-küljünk, mert Isten anyagi javakkal bősé-gesen megáldott, nem is földi nyereségért. gazdagságért, tisztességért, hanem egyes-egyedül azért, mert meg akarjuk menteni lelkünket és teljesen az Úr dicsőségének óhajunk élni.”

A hajón Wesleyek legelőször találkoznak a német herrenhutiakkal és ezek lettek az eszközök Isten kezében, az ő meggyőző-désükre a törvényben való erőlködés hiába-valóságáról és vezérlésükre az Isten gyer-mekeinek szabadságához. A 26 herrenhuti atyafi között, kik a hajón időztek, ott volt *Nitschmann* püspökük is. Wesley rögtön megkezdett németül tanulni, Nitschmann és néhány atyafi angol oktatást vettek. Nem-sokára, különösen egy nagy vihar alkalmával Wesley észrevette, hogy a német atyafiaknak olyasmijük van, amivel ő és barátai nem rendelkeznek. „Már azelőtt is megfigyeltem viselkedésük mélységes komolyságát. Alá-zatukról állandóan bizonyosságot adtak, mert a többi utas részére a legközönségesebb szolgálásokat végezték el, melyeket közülünk angolok közül egyetlenegy sem vállalt volna és melyért semmi módon nem fogadtak el fizetést, azt mondván, hogy ily szolgálat nagy hasznára van szívük büszkeségének, drága Uruk és Megváltójuk értük pedig sokkal többet cselekedett. Minden nap új alkalmat adott szelidségük nyilvánítására, melyet ki nem hozott sodrából semmiféle gúnyolódás. Ha ütötték, verték vagy földhöz vágták őket, nyugodtan felkeltek, tovább mentek útjokon, soha panasza nem nyitották ajkaikat. Egy-szer arra is nyílt alkalom, hogy megmutassák, mennyire távol van tőlük a lélek félelme, a büszkeség, harag és boszuállás. Ugyanis a zoltárának közepén, melylyel istentisztele-tüket megkezdették, hirtelen egy nagy hullám csapott át a hajón, széttörte a főárbócot, elárasztotta a fedélzetet és beözönlött a helyiségekbe annyira, hogy úgylátszott, el-nyelnek mindent a habok. Közöttünk angolok között irtózatos jajgatás hangzott fel, a német atyafiak azonban nyugodtan tovább énekel-ték zoltárukat. A veszély elmúltával meg-kérdeztem az egyik atyafit, hogy vajjon nem ijedt-e meg és ő azt felelte: hála Istennek, nem! Tovább is faggattam: Hát a ti asszo-nyaitok és gyermekeitek nem féltek-e? Megint csak szeliden válaszolta: Nem, a mi asszo-nyaink és gyermekeink nem félnek a haláltól.”

Midőn megérkeztek Savannahba, Wesley találkozott *Spangenberg* herrenhuti püspökkel. Rögtön megérezte, hogy milyen lélekből való ez a férfiú és tanácsot kért tőle tervei dolgában. Ez azt felelte: „Atyámfia, előbb néhány kérdést kell hozzád intéznem: Meg-van-e benned az isteni bizonyosság? Az Isten lelke ad-e bizonyosságot, hogy Isten gyermeke

vagy?" Azt írja Wesley: „Elámultam és nem tudtam, mit válaszoljak. Ő észrevette zavaromat és tovább kérdezett: Ismered-e Jézus Krisztust? Én gondolkodtam és azután azt feleltem: Tudom róla, hogy a világ Megváltója. — Az igaz, válaszolta, de tudod-e, hogy téged is megváltott? Azt feleltem neki: Tudom, hogy a keresztfán meghalt, hogy az én lelkemet is megváltta! Azután azt kérdezte, hogy önmagamat is ismerem eléggé, mire azt feleltem: igen! Most azonban félek, hogy ezek üres szavak voltak.“

Az indiánok közötti munka útjában nagy akadályok voltak. Ezért János előbb a savannahi telepeselek lelki gondozását veszi át, míg Károly a mintegy száz mérföldnyire délre fekvő Frederikába ment, ahol a kormányzó székelt, akinek titkára lőn és akinek városában lelkészkednie kellett. Wesley János a német atyafiaknál lakott és bőséges alkalma nyílt megcsodálni egyszerű, istenfélő és jókedvű, gyermeketelen hívő jellemüket. Midőn végignézte egy püspök felavatását, a maga egyszerű nagyságában, ez oly mély benyomást tett reá, hogy az apostolok korába képzelte vissza magát, sőt közel volt ahhoz, hogy maga is belépjen az atyafiak egyházába, de ezek püspöke, Szeiffert, lebeszélte róla azzal, hogy az Isten nagyobb dolgokra hívatta és több haszonnal fog munkálkodhatni.

Hogy a két fivér mily lelkiismeretesen végezte lelkészi teendőit, erről János következő jelentése tanuskodik: „Mihelyt Georgia területére léptem, hajnali 5 órakor prédikáltam és minden úrvacsorai résztvevő, azaz a telep minden komoly keresztyén lelke látogatta ezen istentiszteleteket az egész éven át. Eljöttek minden reggel, télen-nyáron, csakis betegség esetét kivéve.“ Azonkívül minden nap meglátogatta házról-házra az egyes családokat és katekizálta a gyermekeket ez iskolában. A vasárnapi munkáról ezt írja naplójában: „Az első angol imaóra 5—6 $\frac{1}{2}$ óra között volt. Az olasz, melyet néhány valdensivel tartottam, 9 órakor kezdődött. A második angol istentisztelet prédikációval és úrvacsora osztásával 10 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óra között tartottam. A francia istentisztelet 1 órakor vette kezdetét. Azután 2 órakor volt a gyermekek órája. Úgy 3 óra táján volt az angol délutáni istentisztelet, melynek befejezte után boldog voltam, hogy annyi ember, amennyi csak belefért legnagyobb szobámba, összegyűlt nálam a szentírás olvasására, imádságra és dicsérő énekekre. Végül 6 órakor volt a cseh-morva atyafiak istentisztelete, melyen már nem mint tanító, hanem mint tanítvány vettem részt.“

Mindamellett a két fivér legélesebben megmaradt a magas egyházbéli szertartásosság mellett. Ragaszkodtak a háromszoros alámerítéshez a keresztségnél és megtagadták

úgy az úrvacsorát, valamint a keresztyén temetést mindazoktól, kiket nem püspökileg avatott lelkész keresztelt meg. Ugyanezen okból Wesley János a salzburgiak egyes papját sem bocsátotta az úrvacsorához. „Mehetett-e valaki tovább a magas egyházi buzgólkodásban nálamnál? kérdezi néhány évvel később és mennyire sujtottak azután saját fegyvereim!“ *hírvetve* (Folytatjuk.)

Innen-onnan.

Ifjú misszionáriusoknak a következő pompás tanácsokat adta egy öreg misszionárius: 1. Ne menj idegen országba, hogy az embereket angolokká (mondhatjuk, németekké) változtasd. Az Isten az összes embereket nem teremtette angoloknak vagy németeknek. 2. Ne vidd ki magaddal saját mértékedet, melyhez mindent mérni szoktál. Minden országnak saját külön mértéke van. Előbb ismerd ezt meg és csak akkor ítélkezz. 3. Idegen szokásokat ne tégy neveltségessé, mintha okvetlenül tudatlanságból erednének. Némely különös szokás sokkal illőbb ama országhoz, mint a mi szokásaink. 4. Ne menj ki, hogy valamely munkára felügyelj. Már ott van valaki előtted, aki tudja munkáját vezetni. 5. Ne rettenj vissza alacsony szolgálatoktól sem. Egyszer azt kérdezték egy hívő ifjú misszionáriustól: Mi végből jött Ön ide? Azt felelte egy idősebb kartársának: „Hogy mindent megtegyek, ami az Ur ügyét előbbre viszi ebben az országban. Esetleg, hogy a csizmáját tisztítsam, ha ezáltal Önnek több ideje marad a predikálásra.“ Ezt az embert Isten gazdagon megáldotta. 6. Ne kritizáld hangosan az olyan misszionárius munkáját, aki tovább dolgozott már a munkamezőn, mint ahány évig te már a világon vagy. Várd be, míg magad legalább öt évig künn vagy, akkor elég saját hibádat kritizálhatod. 7. Ne várj munkatársaidtól tökéletességet. Ők is csak emberek, miként te. Egy misszionárius szerint neki három akadálya volt, munkájában. Az első önmagában van, a másik atyafiaiánál, a harmadik a pogányoknál. 8. Ne csüggedj, ha az evangélium első hirdetésére mindjárt nem nyílik meg a pogányok szíve. Lehetséges, hogy a pogányok füle nem érti meg töredezett beszédedet. 9. Ne menj ki, ha oda-haza és anványelved segélyével még nem vezéreltél lelkeket a Krisztushoz. (Missionary Review.)

Vallásos összejövetelek tartatnak:

Budapesten, VII., Rottenbiller-u. 35. I. 3.:

Vasárnap d. e. 9 órakor prédikáció, istentisztelet.
 „ d. u. 5 „ „ „ „
 „ d. e. 11 „ vasárnapi iskola.
 „ este 7 $\frac{1}{2}$ „ a férfiszövetség gyűlése.
 Kedden „ 8 $\frac{1}{4}$ „ bibliáóra.

Angyalföld, VI., Petneházy-utca 25.:

Vasárnap d. u. 2 órakor vasárnapi iskola.
 „ este 8 „ istentisztelet.

Szivesen látjuk!

Kiadó a „Keresztyén könyvesház k. f. szöv.“
 Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 35. sz. I. 3.
 Szerkesztő: Melle F. H. Ottó.